

csen párja. Ez a hol szélesen ivelő, hol hirtelenül szökkenő és forduló erősen rapszódikus ütemezés színmagyar jellegű. Magyar népi témák nélkül is érezteti, hogy a festő nemzetileg hová tartozik. Amivel korántsem akarjuk kisebbiteni a népi témák jelentőségét. Ellenkezően, Dési Huber képeiben akárcsak Derkovits Gyulánál vagy Barcsay Jenőnél a népi valóság felé forduló szemléletnek igen nagy fontosságú, teremtő erejű szerepét látjuk. Derkovitsot főleg a városi nincstelenség sorsa ütötte szíven. Dési Huber újabb képei inkább a föld és a falu emberének gondjaival terhesek. A *Keserves* néprajzi járulékait látva sem téveszthetjük össze ezt az ábrázolást a népieskedő műtűyrke divattal. A „bus magyar“ érzélgőssé silányított és koptatott romantikája helyett ezen a férfi ábrázaton tragikusan, mélyen igaz magyar gyötrelmek rajzolódnak. Ami az arcot környezi, az csak arra való, hogy a mi hires, cifra nyomoruságunkat példázza.

Dési Huber művészetére kinzóan nehezedik a magyar lélek szociális és nemzeti pesszimizmusa. A *Viharmadarak* groteszkül vésztojósó károgását véljük hallani és nem egy tájkép ege úgy fest, mintha félelmetes üstökös körül örvénylene. A szorongatott lélek szabadulást keresve árasztja magából a lángoló távlatokat és a fojtott mélységekből néha ittasultan, diadalmasan csap magasra „uri kedvünk“. Soha jobbkor meg nem érhetett volna ez a festészet, mint éppen most, a nagy labancjárás és a sok kótyagos hetvenkedés idején. Nincsenek véletlenek, legkevésbé a művészetben. Hinnünk kell legjobb szellemeink népi-nemzeti rendeltetésében.

HOLLÓS KORVIN LAJOS: A HINTALÓ

*Homályban éltem, puhacsontu gyermek,
pihés fejemre nem sütött a nap.
Penész festett szobánk falára kertet
s csatorna csorgott ablakunk alatt.*

*S megjött a bécsi bácsi. Drága percek!
Igértel, vesz nekem hintalovat
s hogy Bécsbe visz magával. Drága tervek!
— De végül itt felejtett a vonat.*

*Ily csalfa volt gyermekkorom világa
s ily kurta, csak fakó szemvillanásnyi,
amennyit fölfedett a csöppnyi lámpa.*

*Ó hol van már anyám e régi mécse,
ó hol a hintaló, a bécsi bácsi?...
... S azóta hol van már a bácsi Bécsé...*